

Чэс лівіць Беларусь нашу лінку, тэва ў розных краях пабываць...

Білостын—газета Іркуцкага таварыства Беларускай культуры ім. Я.Д. Чаркоўа

№8 (43)

ЖНІВЕНЬ 2003 год

наклад 500 асобнікаў

У ЖНІУНЕ НАРАДЗІЛІСЯ СЯБРЫ НАШАЙ СУПОЛКІ

1 жніўня нарадзілася Надзея Скульбідэнка; 2 жніўня — Аліеў Раміс; 4 жніўня — Лісіцына Таццяна, Лісіцына Наташа; 3 жніўня — Забродская Ларыса Пятроўна; 6 жніўня — Дронава Яўгенія Аляксееўна; 8 жніўня — Краснова Ніна Ігнатаўна, Шынкароў Іван; 9 жніўня — Глухаў Міхась Іванавіч; 11 жніўня — Пацэвіч Сяржук; 13 жніўня — Марыя Фядосаўна Казіначыкава; 14 жніўня — Дульчэўская Алена; 17 жніўня — Лісіцын Андрэй Канстанцінавіч; 18 жніўня — Вадарацкі Віктар; 20 жніўня — Пыхцеева Кася; 24 жніўня — Банчук Мікалай Міхайлавіч; 25 жніўня — Корзун Ала Антонаўна; 26 жніўня — Гусева Галіна Асатаўна.

Шаноўныя спадарыні і спадары! Ад імя Рады ІТБК і Рэдакцыі «Маланкі» вінштаем Вас з Днём нараджэння! Жадаем моцнага здароўя, посыпехаў у справах, асабістага шчасця, добрага настрою і трывалага Кахання!

Спадзяёмся, што Вы заўжды будзіце прыматъ актыўны ўдзел у справах нашай суполкі,
дый на карысць нашай любай Бацькаўшчыны.

Усяго Вам найлепшага!

Падзеі і справы ІТБК

Вот и лето наступило..., да уж, пожалуй, и прошло, а мы об отдыхе мечтали, да видно за работой всё прозевали!

Жители Сибири всегда ждут с нетерпением прихода лета. Ведь, согласно традиции, оно даёт надежду о поездке в отпуск. Именно поездки, так как сибиряки в основном народ «пришлый», приехавший в этот удивительный край кто силком, а кто и за длинным рублём. Правда в наше время, длинный рубль, говорят, только в Москве водится. Но всё равно уехать из Сибири на «Запад», где яблоки на деревьях растут, мечтает каждый сибиряк.

Члены нашего Товарищества по возможности также стремятся уехать на свою историческую Родину. Конечно, те, кто имеет родственников, а может и родителей, или родных братьев и сестёр, даже об этом и не раздумывают, деньги копят с прошлой осени. Другие вольны, выбирать ехать ли в Беларусь или на Юг, а у кого возможности побольше так и за границу (имею в виду дальнее зарубежье).

Обычно летом наше Товарищество не планирует никаких дел. Раньше мы проводили Купальле и... в отпуска. Однако вот уже второй год подряд лето мы используем также активно, как и другие поры года. Это отчасти объясняется и тем, что активистов ИТБК стало значительно больше, поэтому кто в отпуск, а кто уже и приехал, а некоторые так никуда и не уезжали. А с увеличением активных членов Товарищества вырастают и возможности, да и честно говоря, авторитет активного национально-культурного общества, который мы заработали своими делами, шагает впереди нас и заставляет проявлять всё большую инициативу.

Члены нашего Товарищества в летний период (кроме проведения сразу в трёх местах «Купальля» — в Иркутске, в Черемхово, и в Тургеневке — об этом мы уже рассказывали в №42 «Маланки» и кое-что расскажем в этом номере) присутствовали

на различных собраниях и заседаниях проводимых Администрациями области и города, Советом НКО и т. п.

В середине июля была организована этнографическая экспедиция в Тулунский район Иркутской области, что находится приблизительно в 350 километрах на запад от города Иркутска. Экспедиция превзошла все ожидания. Оказывается, в Тулунском районе 124 села было образовано белорусскими переселенцами во время Столыпинской реформы. Правда, позже во время Хрущёвских реформ прошло «укрупнение» колхозных хозяйств, что привело к насильственной ликвидации большей части «небольших» (от 50 до 100 дворов) деревень. В самом Тулуне (население города 42.000 человек) белорусы и их потомки встречаются на каждом шагу. Это просто удивительно и очень интересно: типичные белорусские лица, приятный белорусский говорок. Чем не какой-нибудь провинциальный город (например, Поставы или Браслав) в нашей Беларуси? Более подробные материалы об этой экспедиции мы опубликуем в следующих номерах нашего бюллетеня.

Хочется также сказать несколько хороших слов о нашем Председателе Иркутского городского отделения ИТБК — Бизиковай Татьяне Александровне, которая была избрана на эту должность 30 мая 2003 года. Приятно, что избирая её мы не ошиблись. Татьяна всё лето посвятила активной работе в ИТБК. Она не только решала организационные вопросы текущей работы Товарищества, но и в буквальном смысле этого слова решила преобразить Зал заседаний Рады в нашем Офисе на Чехова, 2 — сделать его более белорусским!

Вот такое это лето!

Алег Рудакоў.

ВОДГУКІ СЯБРОЙ

КУПАЛЬЛЕ НА АНГАРЕ – ЧУДЕСА КУПАЛЬСКОЙ НОЧІ

Белорусы Иркутска в ночь с субботы на воскресенье отпраздновали Купальле в Архитектурно-этнографическом музее "Талыцы". Символично, что белорусский праздник прошел именно в Талыцах - в прошлом году этот комплекс памятников русской и бурятской архитектуры признан лучшим в России музеем под открытым небом.

Когда активистки молодежного клуба "Крывічы" и артистки фольклорного ансамбля "Ленушка" рассказывались в автобусе, мне показалось, что участниц на празднике будет больше, чем зрителей, а все действие будет исключительно девичьим. Мои опасения оказались напрасны – парни приехали на автомобилях; массовости празднику придали и гости из ближайшего по Байкальскому тракту дачного поселка.

Прибыв вечером в Талыцы, женщины стали накрывать на столы (планировались "беларускія бяседы", то бишь застолье), а девушки отправились плести венки.

Всю ночь по Талыцам разгуливали люди в белорусских национальных костюмах и девушки в венках.

За праздничным столом белорусов Иркутска поприветствовал этнический белорус, заместитель председателя законодательного собрания Иркутской области Геннадий Истомин. Свой тост произнес и депутат ГосДумы Юрий Курин, для которого наличие и активная деятельность в течение семи лет Иркутского товарищества белорусской культуры стали недавним открытием. Угощаясь на крутом берегу Ангары, гости праздника смогли насладиться и белорусскими песнями - от простейших народных до арий из белорусских опер - и отгадыванием белорусских загадок, и "белорусским караоке" - пением частушек по заготовленным текстам.

Когда стемнело, на обрыве с факелом появился Князь Купалиш. В этой роли выступил председатель Рады Иркутского товарищества белорусской культуры Олег Рудаков. "Далеко от Родины занесла вас судьба. Не забыли ли вы традиции предков ваших?" - вопрошил Купалиш. И вокруг гигантского костра, увенчанного огромным венком (кола), начался праздник. Скажу честно - в таком большом хороводе я не плясала никогда. Под песни ансамбля "Ленушка" мы играли в "Селезень утку догонял", в "Подушечку", в "Бочку". Почему-то все любимые хороводные игры иркутских белорусов оказались играми с поцелуями. Самым же "адреналиновым" развлечением стали "скоки праз вогнишча" - прыжки через костер. По языческим преданиям, перепрыгнувший костер на год избавляется от болезней. Ощущения словами не передать. После полуночи, в волшебное время, когда раз в году цветет "папараць-кветка", все отправились на поиски цветка папоротника. По белорусским обычаям, искать его нужно непременно парами - парень с девушкой; нашедшие цветок становятся неразлучны. И - хотя и искусственный, зато с горящей свечой - цветок одна пара нашла. За что и получила в подарок белорусские рушнички (полотенца).

Дискотека под современную белорусскую музыку шла всю купальскую ночь, перемежаясь чудесами. "Нечистики" украли нашу Купалинку - и с факелами мы отправились на

ее поиски. Нашли. На костре варили лечебный звар из 30 белорусских трав - каждый его отведал. Встречали и провожали русалочек, купались в Ангаре (в эту ночь ее вода стала заживляющей), на рассвете гадали на венках. По белорусским обычаям, девушки, бросая свои венки в воду, смотрят, выйдут ли они замуж этой осенью: у тех, кого ждет замужество, венок прибывает к противоположному берегу. Ангару с тихими и узкими белорусскими реками не сравнить, потому и суть гадания была "адаптирована" к природным реалиям. Гадали на желания. Унесет венок течением - значит, сбудется.

Не спугнул празднующих даже дождик - до рассвета народ выплясал на мокрой танцплощадке. Праздник был замечательным и омрачился лишь дважды. Первый раз - для всех. Один из примкнувших к празднованию "напраздновался" так, что упал с обрыва и сломал руку. Время, пока его искали на темном берегу Ангары, переносили, шинировали-перевязывали (благо у предусмотрительных организаторов был ответственный за медицинскую помощь врач) и ждали "Скорую", показалось всем очень долгим. После отъезда "Скорой" и друзей упавшего организаторам пришлось поднапрячься, чтобы вернуть гостям потерянное настроение и продолжить ритуалы купальской ночи.

Второй раз праздник омрачился лично для меня - собственной невнимательностью после чудесной, но бессонной ночи. Прибыв в Иркутск в 7.00, я со всех ног помчалась на электричку. В 8.20 уже была в Ангарске. Вскочила в маршрутку - "восьмерку" - и домой, отсыпаться. Выспавшись, решила сдать в проявку фотопленку с уникальными кадрами хороводов над Ангарой, Купалинки с князем Купалишем, русалок, уходящих в развевающихся на ветру голубых одеяниях, белорусских веночек, плывущих по великой сибирской реке. Увы - спросонья я оставила кофр (жесткую фотосумку) со своим надежным "ФЭД-50" и вспышкой "UNOMAT" то ли в маршрутке, то ли в электричке. Обзвон диспетчеров маршрутных такси и дежурного по вокзалу пока ничего не дал.

Люди добрые, помогите сохранить память о волшебном празднике - если вы нашли все это, позвоните в редакцию. Родина (и моя, и ваша) вас не забудет, а мы вознаградим.

Анна КАПРАВЧУК.

Пейдж. в Иркутске 56-46-46 аб. АННА,
телефон редакции в Ангарске 9-80-87.

От Редакции «Маланкі»: Да, действительно, очень жаль, что у тебя Ганна потерялся фотоаппарат. Честно говоря, мы рассчитывали именно на твои фотографии. Ведь тем, кто был задействован в активе проведения Обряда, некогда было фотографировать. Да к тому же ты у нас профессионал этого дела. Но больше всего очень жаль твой фотоаппарат. Но не будем отчаиваться. Вдруг произойдет чудо - отголосок Купальской чудесной ночи - и фотоаппарат найдется??!

Тогда фотографии за тобой!

ЦЫТАТА НУМАРА

«Сему Купалу, япчэ і донынъ ... памяць ушаноўваюць, наченіце юня 23 дні... звечара збіраюцца прастая чада, обоего полу, і соплетаюць сабе вянцы з зеляня, або карэння, і, аперазаўшыся былём, раскладваюць агонь... і, узяўшыся за руکі, ходзяць вакол гэтага агню, спявоўць свае песні... потым цераз гэты агонь пераскокаўць».

«Густынскі летапіс» Древней Руси.

Ресткі з суполак

Купальле ў Нью Ёрку

Да прыезду ў ЗША я думала, што, сустрэўшы трох беларусаў, і ў пустыні здолею ўтварыць Купальле. Першая мая спроба наладзіць Купальле ў ЗША была ў 2000-м годзе ў Белер-Менску. Другая сёлета ў рэзэрвапы Уад Понд Рыдж у акрузе Вэстчэстэр. Мисыціна там прыгожая, блізкая сваёю чысьцінай і веліччу да беларускіх краявідаў. Абапал палянаў з травою па пояс купкамі стаяць вялізарныя развалістыя дрэвы. Цішыня, якую парушае толькі сыпей птушак. Але вось кветак там зусім няма і, ведаючы гэта, давялося задаволіцца штучнымі й сышлятаць вянкі зь іх, што надало сівяткаванню ад самага начатку нейкую ненатуральнасць. Людзі зъехаліся з розных мясыцінаў, два хлапцы з Філіядэльфіі, нехта з штатаў Масачусетс, Нью Джэрзі, сябры аддзелу БАЗА ў Нью Ёрку.

Як сцімнела, расклалі вогнішча на пагорку ля старога драўлянага зрубу, у цэнтры якога замацавалі на слупе кола, зроблене з галінак, з крыжом упрыгожаным бел-чырвонымі стужкамі. Вакол вогнішча сабраліся гульцы, абрали Купаліша і Купалку. Зрабіўшы трэх абыходы зь песьнямі вакол агню, дзяўчата падвялі Купалку да Князя, той павіншаваў усіх на сівяты. Началі сышлятаць і ваддзіць карагоды. Мне давялося запываць, каб астатнія, прыслухоўваючыся, падхоплівалі радок сышевай паўторам. Удзел браў ўсе, вельмі стараліся. Потым карагоды зъмяніліся гульнямі.

Апоўначы, калі прыпыніліся гульні й трэба было ісці шукаць папараць – кветку, усе раптам кінуліся па свае харчы. Відаць, прагаладаліся. Зважаючы на гэта, вырашалі зрабіць агульнае застольле. Тым часам закіпей духмяны крупнік, якім ўсе пачаставаліся. А пасля нехта пайшоў уладкоўвацца спаць, а сёй-той, як умеў, паддягваў сышевам ля вагню.

Паціху начало сівятаць. Сьветлячки нібы растварыліся ў паветры. Ніхто так ні разу і ня скокнуў праз вогнішча, ніхто не пайшоў да рэчкі, што ціха цякла непадалёку. Па-шчырасці, у нас атрымалася сяброўская пасядзелка на прыродзе, як бы рэзльтат Купальля, якую нават не давялі да завяршэння.

Адная дзеўчына запытала мяне, як я стаўлюся да року. Яна, відаць добра арыентуецца ў гэтым жанры, а вось з сваёй нацыянальнай традыцыйнай культурай амаль незнанаёма. Дый адкуль гэтым маладым людзям ведаць, што фальклёр самадастковы, і ў ім можна жыць, што і прафэсыйная клясычная ды эстрадная музыка бярэ свае вытокі з фальклёру.

Добра, што моладзь прыйшла на Купальле. Шкада толькі, што ня маючы глыбокай нацыянальнай сіведамасці, выхаваныя, яна, здаецца, так і не зразумела ту ю высокую духоўную напоўненасць сакральных дзеяньняў Купальля.

Але можа ўсё-ж у некага з прысутных на сівяце маладых людзей запала зерне цікавасці да нашай народнай культуры й некалі яно прарасце буйным коласам.

Валянціна Якімовіч. Газета «БЕЛАРУС».

Ад рэдакцыі «Маланка»: Шаноўная спадарыня Валя, калісці я прыходзіў да Вас, калі Вы яшчэ жылі ў Менску. Памятаецце? Тады я рабіў першыя крокі па распаўсюджванню ў Іркуцкай вобласці беларускіх традыцыйных Абрадаў. Я дакладна ня ведаў, што мне ўдасца зрабіць. Аднак была вельмі моцная Вера ў тое, што традыцыі нашых продкаў трэба выконваць усім беларусам, нягледзячы дзе б яны не жылі. У ту ю сустрэчу я шмат узяў і ад Вас спадарыня Валя. А зараз выйшла ў Іркуцку моя кніжка «Беларускія абрадавыя сівяты», дзе сабраны матэрыял пра асноўныя беларускія Абрады, прычым дaeцца як гісторыя іх, так і сцэнары сыходзячы з нашага сямігадовага практычнага вопыту. Дык вось, зараз у Прыбайкальлі ладзяць Купальле і іншыя Абрады так, як гэта рабілі нашы продкі тысячу й болей год назад. Хоць яшчэ і ёсць не зусім дасвечаныя людзі, асабліва сярод журналістаў якія распавядаюць пра дзеі, дык скажаюць іншым разам іх сутнасць, аднак сябры нашай суполкі ўжо разумеюць й сэнс, й асноўныя абавязковыя атрыбуты нашых Сівятаў.

Спадзяюся, што і ў Нью-Ёрку пад Вашым кіраўніцтвам паступова складзеца актыў, які й будзе ладзіць годнае Купальле ў Амерыцы.

З прыветаннем да Вас Алег Рудакоў.

Нам пішуць

Паважаны Алег Васільевіч!

Пропануем творчае супрацоўніцтва з харавым ансамблем «Арыента» Цэнтра творчасці дзяцей і моладзі Маскоўскага раёна г. Мінска. У хоры спяваюць 12 дзяўчын ва ўзросце 16-19 год. Накірункі дзейнасці калектыву наступныя: адраджэнне беларускай песеннай культуры, выканне твораў беларускіх сучасных аўтараў. У апошні час калектывам быў рэалізаваны праект «Песні маёй Радзімы», які заснаваны на спадчыне славутага беларускага хормайстра Рыгора Шырмы. Прэкт ажыццяўляўся пры садзейнічанні Міжнароднай Асацыяцыі беларусістай, кіраўніком якой з'яўляецца прафесар Адам Мальдзіс. У межах праекту створаны канцэртныя праграмы ў дзвюх частках: «Калянарнае кола» і «Песні кахання». Першая з іх была прадстаўлена ў 1999 – 2001 г.г. у розных краінах Еўропы, атрымала дыплом Міжнароднага конкурса сучаснай харовай музыкі ў Венгрыі (г. Дзебрэцэн). У 2002 годзе ўбачыла свет наступная частка праекту – «Песні кахання». З гэтай праграмай калектыв выязджаў у Польшчу і Літву, дзе ладзіў канцэрты для беларускай этнічнай суполкі. Адзнака мастацкага ўзроўню выступленняў была вельмі высокай.

Калектыв шукае рэальных контактаў з прадстаўнікамі беларускіх супольнасцей за мяжой пашырэння геаграфіі канцэртаў. Калі гэта інфармацыя зацікаўіць Вас, мы маглі бы даслаць дэманстрацыйны запіс, а таксама рэцензіі на выступленні калектыву і рэкамендацыі беларускіх арганізацый, з якімі харавы ансамбль супрацоўнічаў на працягу апошняга часу.

З найлепшымі пажаданнямі – Алена Гуляева, кіраўнік харавога ансамблю «Арыента»

Ад рэдакцыі «Маланка»: Вялікі дзякую за ліст. Спадзяёмся, што Вы здолеете прыехаць да нас у Іркуцк.

Падзеі і справы ІТБК

Праздник Купалья в Черемховском отделении ИТБК.

Белорусские чудеса – волшебство огня, воды и трав.

Земля ингинская познала радость необыкновенного праздника. В ночь с пятого на шестое июля белорусы со всего Черемховского района провели там красивейший обряд. Как гласит легенда, в ночь на Ивана Купалу совершаются чудеса – раскрывается цветок папоротника, волшебной разрыв-травы. Кто его найдет, тому открывается тайна спрятанных в земле сокровищ и кладов. А если то окажется молодая пара, то, пройдя очищение огнем, быть ее в любви вечной и незыблемой.

А еще в эту ночь все собранные травы и коренья имеют чудодейственную силу. Испив приготовленный на священном костре напиток из этих трав, человек исцеляется от недугов, становится сильным и непобедимым. Вода же, познавшая поцелуй первых лучей солнца, обращается в святую и силой своей великой очищает всяк входящего в нее от бед и напастей, лечит от болезней тягостных.

Место проведения организаторы выбрали великолепное. На въезде в таежную деревушку Инга, привольно раскинулась поляна подле озера. Там-то и происходило все действие. Съезжающихся на праздник, встречали разноцветные флаги, огромный, нацеленный в небо костер (вогнище), ожидающий своего часа возгорания и, конечно, хозяева.

Разместившись, наскоро перекусив, гости собираются в центр деревни - клуб. Именно оттуда начинается первая часть - шествие с песнями, музыкой к месту купального обряда. Пропустить необыкновенное чудо никто из ингинцев не пожелал. От мала до велика они, неизбалованные подобными зрелищами, выссыпали на тихую, до того часа, уличку. И смешавшись с гостями, составили пеструю ленту шествия. Гостей же прибыло множество. Художественные коллективы из Черемхово, Михайловки, Новостройки, представители районной и городской власти и вообще, все, кто пожелал объединиться душой с белорусским народом. Не говоря уже о самих белорусах и тех, в ком течет хоть капелька крови великого народа. По сценарию, вечер перед купальной ночью заполнен конкурсами, играми, песнями. Что и произошло. Вокальные группы, солисты пели песни на белорусском, русском языках, исполняли задорные частушки с переплясом. Покорили слушателей женщины из вокальной группы Инги. Более 20 лет существует эта группа, причем, практически на голом энтузиазме каждой вокалистки и их руководителя Любови Герасимовой. От них прозвучали белорусские песни, песни о себе и своей деревне, задорная "Бабка Люба". Причем, именно в этом коллективе оказалась самая юная участница праздника, пятилетняя Люба Герасимова. И это ей из рук мэра Александра Скворцова была вручена огромная кукла-приз, как самой маленькой певунье.

"Варенички", "Речка-реченька" - лилось из уст новостроевской "Рябинушки". Волнение женщин испаряется под горячими аплодисментами зрителей. А запевала Анатолий Зоркальцев покорил всех напрочь. Яркими жарками расцветают на поляне "Ветераночки" из Михайловки. Изумруд травы только подчеркивает слепящие расцветки костюмов. Среди солистов одна из старейших (так же отмеченная особым призом из рук мэра) участниц - Анна Биркина. В свои 75 лет она полна энергии и энтузиазма. А голос... его надо слышать. Черемховский "Родник" - это звезды, известные далеко за пределами города и района. Их нет нужды представлять. Одна изюминка - солист Михаил Шкаленов родился в Инге. Наверное, поэтому особенно задушевно звучал его голос на вольном воздухе малой Родины. Потрясающие голоса Людмилы Касьяновой, Валентины Пашковой, Николая Бекешева наверняка заставили притихнуть даже хозяев тайги, медведей, да лосей, если, конечно, таковые еще водятся окрест...

Двухчасовой концерт не оставил равнодушным никого. И помехи в аппаратуре не стали препятствием самым голосистым. Хотя жюри и привел этот прискорбный факт в некоторое замешательство. Посовещавшись, члены жюри пришли к выводу, что устраивать подведение итогов с определением мест не имеет смысла - все были хороши по-своему. Поэтому наградили каждого, кто решился выйти на сцену. Надо отметить, что не только пели. Людмила Артемова, поэтесса из Михайловки привезла на праздник специально написанные по этому случаю свои стихи. "Мы любим вас!" - кричали ей из толпы зрителей...

А далее был купальский обряд... И запутался в соснах от удивления ветер, и стремились вниз изумленные звезды, и серебристо мерцала в полете зачарованная рыба - все вокруг пропиталось таинством колдовского действия. Князь Купалиш (Василий Ракито) благополучно встретил нежную Купалинку (Ирина Мелентьевна) и они вместе зажгли костер. Искры яростно взметнулись над пламенем, перемешиваясь со сверкающими звездами, огоньками свечей в поднятых людских ладонях, и отражаясь в росе венков, украшавших на головах свиту Купалинки... Тем венкам под утро плыть по реке... На поиски папоротникабросились жаждущие вечной любви пары... Счастливые Денис и Алена, завладевшие волшебным символом, будут отныне неразлучны всю жизнь - и они стали первыми, кто получил право на прыжок через костер. А значит, очистились от сглаза, нечистой силы. Впрочем, эта же награда ожидала их последователей.

С первыми лучами солнца окунались в воду и, завершая обряд, князь Купалиш запустил по воде венок со свечой. А вслед за ним и все желающие погадать на суженого... Нет, невозможно описать все словами. Не хватает прилагательных и места. Одно скажу - такому празднику быть необходимо. Единение людей - вот высшая награда от него. И не было бы этой ночи, если бы не упорство Василия Станиславовича Ракито - главного виновника чудес. Чего ему стоило, знает только он сам. А еще невозможно было бы насладиться праздником в полной мере без гостеприимства хозяев. Татьяна Фирюлина, Наталья Можарова, Людмила Фролова - это местные женщины, которые так радушно встретили гостей и предоставили им все необходимое, что слов благодарности мало - низкий им поклон, до земли. Усилия заведующей ингинским клубом Любови Герасимовой не прошли даром, как и усилия директора ДК им. Горького Станины Логиновой (ведущей праздника). И как приятно им было слышать дружное из уст молодежи, танцевавшей без устали до утра, "приезжайте еще... пожалуйста...". Это было впервые. Но вопреки всему "блина комом" не получилось. Энергетика огромной массы счастливых людей сделала свое благое дело... А значит – продолжать следует. И как выразился Василий Станиславович - "постараемся стать еще ближе к природе...".

Ярослава Ярина

P.S. Уже после праздника поступил звонок от Олега Рудакова – Председателя Рады ИТБК им. Яна Черского. Он поздравлял и сожалел, что не мог присутствовать лично и просил передать всем: "Я мысленно праздновал с вами..."

ВЕСТКІ З БАЦЬКАЎШЧЫНЫ

В Беларуси начинается новая антироссийская кампания?

Недавнее интервью президента Беларуси трем отечественным телеканалам номинально было посвящено Дню независимости. Но наряду с дежурными фразами о трудном пути становления суверенитета в нашей стране, устами президента были озвучены и обновленные взгляды государства на отношения с внешним миром, в первую очередь, с Россией. Этой теме была посвящена очередная передача *Радыё Свабода* из серии "Экспертыза Свабоды". Для участия в передаче ее ведущий Валерий Карбалевич пригласил главного редактора интернет-газеты "Белорусские новости" Александра Классовского и политолога Владимира Подгола.

Валер Карбалевич: Упершыню напярэдадні Дня Рэспублікі Лукашэнка даваў інтэрвю, якое было паказанае адразу на трох беларускіх тэлеканалах. Факт даволі незвычайны. У тэзах, выкладзеных ім, былі даволі цікавыя акцэнты. Паколькі інтэрвю было прысьвачанае Дню незалежнасці, то тэма незалежнасці стала лейтматывам усёй гутаркі. Якое агульнае ўражанье ў вас ад гэтага інтэрвю? Які сэнс у гэтай PR-акцыі?

Аляксандар Класкоўскі: Я звярнуў увагу, што выглядаў беларускі лідар незвычайна стрымана. Ён гаварыў амаль што без эмоцый. А гэта сведчыць аб тым, што ўсе выкладзеныя ім тэзы, заявы і высновы рабіліся вельмі прадумана. Калі летась у канцы году падчас "газавага скандалу" рэзкія заявы Лукашэнка можна было растлумачыць нейкім форс-мажорнымі варункамі, то цяпер усё гэта прадуманая PR-акцыя. Галоўны тэзыс быў такі. Упершыню так закончана, з усіх бакоў абліччыны вобраз ворага ў абліччы Расей. Прывычым, з інтэрвю вынікала, што не асобныя нейкія злыя сілы, "праціўнікі інтэграцыі", як казалася раней, а ўсе расейскія эліты ў розных кантэкстах праводзяць антыбеларускую палітыку. Згадваліся і алігархі, і кіраўніцтва Расей, і расейскія мэдны. Наконт апошніх было сказана, што яны вядуць супраць Беларусі інфармацыйную вайну. А нашыя наўнайя грамадзяне, мусіць, думалі, што ўсё яшчэ грымяць барабаны інтэграцыі.

Галоўнае пытанье: дзеля чаго гэта робіцца? Я думаю беларускі кіраўнік прадбачыць хуткае абастрэнье стасункаў з Москвой. І галоўнаю проблема будзе пытанье аб падаўжэнні яго прэзыдэнцкіх паўнамоцтваў. А Расея адносіцца да гэтага інгатыўна. Таму загадзя рыхтуецца глеба, съядомасць электарату да публічнай рэакцыі Москвы.

І яшчэ Лукашэнка пазыцыянуе сябе гарантам беларускага сувэрэнітэту. І тым самым ён выбівае глебу ў алазыцы. Такім чынам, гэтая акцыя мае адразу некалькі задачаў.

Уладзімер Падгол: Лукашэнка патрапіў у абцугі. З аднаго боку, умацаваўся вобраз Пуціна. Падчас сіяцаванья 300-годзьдзя Санкт-Пяцербургу Пуцін пазыцыянуваўся на шчадкам расейскіх цароў. А ў Калінінградзе расейскага прэзыдэнта прадстаўлялі як спадкаемца савецкай імперыі. І гэты магутны вобраз Пуціна падціснуў Лукашэнку.

Трэба звярнуць увагу на тое, што Пуцін дыстанцыяваўся ад Лукашэнкі. Калі яму задалі пытанье аб трэцім тэрміне беларускага прэзыдэнта, ён сказаў, што я ня ведаю, што там творыцца, а я на трэці тэрмін не пайду.

А другі бок абцугу — Дзень незалежнасці. Ёсьць і трэці бок ціску на Лукашэнку. Гэта ўсе абставіны, звязаныя зь сімерцю і пахаваньнем Васіля Быкава. Нечакана на палітычнай арэне паміж Пуціным і Лукашэнкам, якія ўжо

пэўны час вядуць завочнае спаборніцтва паміж сабою, усунуўся Быкаў. Пуцін выказаў вельмі цёплае спачуванье з нагоды ягонай сімерці. Расейскія СМІ прадэмантравалі павагу да Быкава, а на кантрасце паказалі дрэннае стаўленье да вялікага пісьменніка з боку беларускай улады. І плюс да гэтага — усенароднае ўшанаванье памяці Быкава ў Менску.

І такім чынам, рэйтынг Лукашэнкі апынуўся пад пагрозаю. І ён гэта адчуў. І ў сваім інтэрвю ён мусіў, з аднаго боку, спаборнічаць з Пуціным, а зь іншага боку, спаборнічаць з Быкавым у адстойваны незалежнасці Беларусі. То бок, Лукашэнка адчуў, што псыхалягічна яго загналі ў кут. І ён зрабіў першую спробу вырваша з гэтага кута.

Карбалевіч: У мяне склалася ўражанье, што Лукашэнка гаварыў цяжка, ня вельмі гладка, часам ня вельмі зразумела для людзей, далёкіх ад палітыкі. Здавалася, што ён дрэнна падрыхтаваўся, разылічаючы на сваю здольнасць да імправізацыі. Я, напрыклад, ня ўбачыў нейкага імпэту, энтузіазму, натхненія.

Некаторыя тэзысы былі дзіўнымі. Напрыклад, калі ён тлумачыў, што такое незалежнасць. На ягоную думку, незалежнасць — гэта калі людзі могуць павесыці дзяцей у парк, у лес і ці мець кавалак зямлі для апрацоўкі. Узынкае пытанье, ці разумее чалавек сам, што такое незалежнасць?

Адной з галоўных ідэяў гутаркі было тое, што з усіх бакоў, і з Захаду, і з Усходу ад Беларусі знаходзяцца нядобразычліўцы, якія ціснуць на краіну, імкнущы "пакласыці, разьдзяліці і падпрадкаваць". Але найбольш цікава тое, што галоўная пагроза дзяржаве — не з Захаду, як звычайна тлумачылася. Захад быў узгаданы коратка і ўскосна. Высьветлілася, што галоўная пагроза Беларусі існуе з боку найбліжэйшага саюзніка і сябра — з боку Расей, аб чым ужо казаў спадар Класкоўскі. Менавіта Москва хоча далучыць да сябе, захапіць напыля прадпрыемствы, распачынае інфармацыйную вайну і іншае. Як бы вы іракамэнтавалі гэтая тэзы?

Класкоўскі: Я лічу, што тут беларускі афіцыйны лідар і ня крывіць душой, калі кажа пра гэтую пагрозу з боку Расей. Іншая справа, што тут трэба адсунуць убок высокую рыторыку пра незалежнасць, патрыятызм. Справа ў тым, што існуе пагроза палітычным плянам кіраўніка Беларусі, найперш плянам падаўжэння яго прэзыдэнцкіх паўнамоцтваў. Вось у гэтым галоўная прычына яго антырасейскіх выпадаў.

Крэмль ня хоча прымаць Канстытуцыйны акт, які даў бы легальную падставу для супольнага з Расеяй рэфэрэндуму. Таму Лукашэнку давядзецца ладзіць плебісцит аўтаномна. А для гэтага патрэбнае нейкае ідэялістичнае аргументаванье. І таму антырасейская рыторыка Лукашэнкі — прэвэнтыўнае аргументаванье тых дзеяньняў, якія збораецца рабіць беларуская ўлада. І магчымая крытыка з боку Москвы будзе трактавацца як варожая наскокі, патаемнае жаданье падмяць і падзяліць Беларусь.

Падгол: Антырасейскую кампанію можна патлумачыць вельмі коратка: страх за сваю ўладу. Любое реальнае збліжэнне з Расеяй — ці ў галіне палітыкі, ці эканомікі — гэта пагроза сваволі Лукашэнкі ў Беларусі. Таму будуецца вялікая беларуская сіяцна паміж Расеяй і Беларусью. Пагроза ўладзе Лукашэнкі цяпер больш зыходзіць з Москвы, чым з Захаду.

(Пратяг на бач. б.)

В Беларуси начинается новая антироссийская кампания?

(Парцэг. Пачатак на бач. 5)

Карбалевіч: Калі б у гэтым інтэрвю ўдзельнічаў незалежны журналіст, то ён мог бы задаць натуральнае пытанье. Мудры кіраўнік дзяржавы мог бы даўно ўбачыць гэтую небяспеку з боку вялікага суседа і паспрабаваць максімальна дыстанцыявацца ад такой небяспекі. А Беларусь наадварот — апошняя гады трапляла ва ўсё большую залежнасць ад Расей. Дык хто ж гэты Іван Сусанін, які дзеяць гадоў вёў беларусаў не туды, вёў у гэтую пастку? І ці зможа чалавек, які завёў у багну, вывесыць яе?

Але такое пытанье не было зададзенае. Наадварот, здаецца, цэнтральная ідэя інтэрвю была ў тым, што менавіта Лукашэнка зьяўляецца галоўным і адзіным абаронцам і гарантам беларускай незалежнасці, аб чым ужо казалі мае суразмоўцы. Менавіта ён супраціўляецца ўсім памкненіям, і з Захаду, і з Усходу, захапіць Беларусь. Таму пакуль ва ўладзе Лукашэнка, краіне нічога не пагражает. Ці згодныя вы, з тым, што менавіта такое ўражанье хацелі зрабіць ініцыятары гэтай PR-акцыі? І ці ўдалося гэта?

Класкоўскі: Натуральна, што любы апазыцыянэр скажа словамі Станіславскага: "Ня веру!" І скажа, што ўсё гэта няшчыра, фальшыва, згадае, што за кулісамі ідзе палітычны гандаль і іншае. Але Лукашэнка працуе на электарат. Вось вы, спадар Карбалевіч, адзначылі, што проблему незалежнасці кіраўнік дзяржавы трактаваў неяк прымітыўна: магчымасць пайсьці ў лес, у парк і іншае. Я думаю, гэта невыпадкова. Гэта гульня на рэлігітавых асаблівасцях масавай съядомасці. І рыторыка ў абарону незалежнасці ідзе ў звязку з такім тэзам: калі страцім незалежнасць, то прыйдуць алігархі і будзе шокавая тэрапія, будзе беспрацоўе, забяруць зямлю, будзе кепска. "А я вас ад гэтага ўсяго абараню", — кажа Лукашэнка. Інакш кажучы, ідзе эксплюатація патэрналістціх іллюзій.

І гэта своеасаблівы выклік апазыцыі. Бо цяпер у яе адбираюць незалежніцкую палітычную прастору. Яе прымушаюць у піку Лукашэнку стаць прыхільнікамі "шокавай тэрапіі", "абвальнай прыватызацыі". А гэта вельмі нявыигрышнае пазыцыянуванье.

Калі ж узьняцца над гэтай палітычнай схваткай, над кан'юнктурнымі палітычнымі хадамі, то можна адзначыць,

што незалежна ад суб'ектыўных памкненіяў таго ці іншага боку, ва ўсім гэтым ёсьць і нешта станоўчае. Галоўнае, што варункі аб'ектыўна працуюць на ўмацаванье незалежнасці. Можна спрачацца наконт таго, наколькі шчыра паводзіць сябе кіраўнік Беларусі. Але беларуская ўлада мусіць рабіць заходы дзеля абароны незалежнасці. І немагчыма ўяўці, што заўтра Лукашэнка скажа: "Я перадумаў, хопіць зь мяне пасады расейскага губэрнатара". Надта шмат ужо было сказана ў абарону незалежнасці. Ёсьць нейкія незворотныя рэчы, і час працуе на незалежнасці.

Карбалевіч: Тут узынкае пытанье. Чалавек які восем гадоў толькі і цвердзіў аб інтэграцыі з Расеяй, цяпер выступае ў супрацьлеглай ролі. Ці можа паверыць у гэта насельніцтва? Як прарэагуе глядач, калі адзін і той жа актор на працягу аднаго спектаклю пачынае гуляць другую ролю?

Падгол: З гледзішча абаронцы незалежнасці ад Расеі выступілі вельмі няўдалы. Тыя слова, якія казаў Лукашэнка, былі правільныя. Я згодны са спадаром Класкоўскім, што ўзгадванье пра кавалак зямлі — гэта зусім не прымітыўны ход. Для беларуса кавалак зямлі — гэта сэнс жыцця.

Але няўдалая форма, у якой Лукашэнка спрабаваў гэта рабіць... Сапраўды, гэта крызис жанру. Магчыма, уся спрача ў тым, што яму проста недаспадобы пра незалежнасць казаць. Таму мы бачылі павольнасць, адсутнасць эмоцый. І цалкам адсутнічала абуджэнне якога-небудзь архетыпу. Працягваючы вашчу думку, спадар Класкоўскі, я лічу, што электарат таксама казаў сам сабе: "Ня веру!"

Карбалевіч: Такім чынам, з гэтага, здавалася б руцінага інтэрвю з нагоды дзяржаўнага съяугта можна зрабіць дэльце галоўныя высновы. Па-першае, у краіне пачынаецца новая антырасейская кампанія, якая часам ужо дасягае ўзроўню аналягічнай кампаніі восені мінулага году. Па-другое, Лукашэнка хоча пазыцыянуваць сябе галоўным абаронцам беларускай незалежнасці. Іншае пытанье, ці ўдасяца пераканаць у гэтым насельніцтва?

«Радыё Свабода»

Назад у СССР

Менгарвыканкам прыняў унікальнае решэнне: аб перайменаванні станцыі метро «Ракаўская» ў «Спартыўную». Канфлікт разгарэўся ў канцы красавіка, калі ў гасцінічнай кнізе на сайце Менгарвыканкама нейкі чалавек, які падпісаеца «Міхаіл Майсеевіч, Галландыя», выказаў сваё «фз» назве «Ракаўская». Маўляў, у яго з гэтым словам дрэнныя асацыяцыі — ракавыя пухліны, на якія так хварэе знявецянная Чарнобылем беларуская зямелька. Намеснік мэра сталіцы Мікалай Ярохай адзягаваў імгненна, ён адказаў Міхailу Майсеевічу, што адпаведныя заходы ўжо прынятыя — «Ракаўская» будзе перайменаваная ў «Спартыўную». Пасля гэтага ў недзяржаўнай прэсе і на сайце Менгарвыканкама разгарнулася гарачая дыскусія, большасць удзельнікаў якой жостка крытыкавалі пазыцыю сталічнай мэрыі. Аднак на пасаджэнні гарвыканкамі была паставлена кропка: назва «Спартыўная» прынята з ўлікам таго, што побач са станцыяй знаходзіцца будынак, які прадстаўляе вялікую гістарычную каштоўнасць, - Лядовы хакейны палац, ну і адпаведна ў мэтах «спапулярызацыі здаровага ладу жыцця». Мэр Паўлаў паставіў канчатковую кропку, заявіўшы, што назва «Спартыўная» яму падабаецца — «сучасная».

Дадамо, што кіраўніцтва менскага мэтрапалітэну прыняло решэнне станцыі «Плошча Незалежнасці» надаць рэнейшую назуву — «Плошча Леніна». Маўляў, жыхары сталіцы блытаюцца: абвінічаюць у цягніку «Плошча Незалежнасці», а шыльдочки съведчаць, што прыехалі на станцыю «Плошча Леніна». Бедныя, ня ведаюць куды ісці. Застаецца толькі вярнуць Плошчу Незалежнасці яе савецкую назуву.

«БЕЛАРУС» № 486

Польша

Паводле Ўсэагульнага перапісу жыхароў Польшчы 2002 году сярод непольскіх народнасцей, якія найчасцей былі названы ў адказах, на першым месцы знаходзіцца нямецкая — 152,9 тыс. асоб, а наступная, паводле афіцыйных дадзеных, беларуская — 48,7 тыс. Украінцаў у Польшчы — 31,0 тыс. асоб, рускіх — 6,1 тыс., літоўцаў — 5,8 тыс.

ІНФАРМАЦЫЙНЫ БЮЛЕТЭНЬ "БЕЛАРУСЫ ў СВЕЦЕ"

ВЕСТКІ З БАЦЬКАЎШЧЫНЫ

Беларусы зънялі гістарычны фільм

Анастасія для мяне – роля вельмі хвалюючая і адказная.

Вобраз Анастасіі Слуцкай, як адзначылі кінакрытыкі пасля прэм'ернага паказу, - гэта першы вялікі посьпех ў кіно для маладой актрысы Нацыянальнага акаадэмічнага тэатра імя Янкі Купалы Святланы Зеляноўскай. Але, відаць, фартуна ўсміхнулася дэбютанцы – абаяльнай і прыгожай – невыпадкова. Па словах самой Слуцкай «княгіні», дарога да экраннага поспеху была і хвалюючай, і адказнай.

«Я з павагай адношуся да сваёй Радзімы, краіны і культуры, - адзначыла Святлана пасля першага прагляду кінастужкі, які адбыўся ў прысутнасці Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь Аляксандра Лукашэнкі, – і таму, спадзяюся, здолела годна данесці да гледача вобраз Анастасіі, - з ўсёй сваёй любою і ўсёй сваёй шчырасцю. Для мяне было самым галоўным каб я ўклала ў яе сваю душу...»

Запатрабаваны ў нацыянальным кінапрекдзе былі і патрыятызм, і прафесійнае стаўленне да працы. Актрыса па сюжету гістарычнай драмы як жонка слуцкага князя Сямёна Аляльковіча была і любячай пяшчотнай жанчынай, і абаронцай роднага Слуцка. Нездарма менавіта яна ўвайшла ў народны фальклор як беларуская Жанна д'Арк. Па стужцы ёй належыць шчаслівы і цяжкі жаночы лёс, а таксама адчайныя крокі і кульмінацый славы. Напярэдадні апошній і самай

цяжкай бітвы Анастасія так звярнулася да случчан: «Мы пераможам! Абараніць свой народ – святая справа, за яе і памерці не страшна!»

Гераічнасцю і драматызмам прасякнуты кожная хвіліна кінадрамы. Пачынаючы з першых імгненняў, глядач нібы пераўласбляецца ў равесніка тагу часу... Пачатак 16-га стагодзя. Багатыя землі ў цэнтры Еўропы, на скрыжаванні гандлёвых шляхоў, былі жаданай здабычай для суседзяў. 20-тысячная армія татар нападае на Слуцк з поўдня. Хан Баты-Гірэй намерваеца ўзяць штурмам горад несумніваючыся ў перамозе над праваслаўнымі гараджанамі, якімі пасля смерці мужа кіруе маладая княгіня. Анастасія здолеес перамагчы і ўратаваць сябе і родны Слуцк, тым самым яшчэ раз заваюе права на любоў і памяць нашчадкаў...

Дынамічны сюжэт, аптымістычны фінал, цудоўная гульня беларускіх і расійскіх акцёраў, майстэрства рэжысёра-пастаноўшчыка і аператара, багацце касцюмаў і музычнага афармлення – усё гэта мастацкі фільм-легенда «Анастасія Слуцкая», аповесьць пра каханне і зраду, любоў да роднай зямлі і вялікую будучыню Беларусі.

«Народная газета» Эла Чазава.

СВЯТКАВАННЕ 10-ГОДДЗЯ ПЕРШАГА З'ЕЗДУ БЕЛАРУСАЎ СВЕТУ

6 ліпеня адбыліся святочныя мерапрыемствы, прысвечаныя 10-м угодкам Першага з'езду беларусаў свету. Віншаванні з юбілеем прыходзілі ў адрас МГА «ЗБС «Бацькаўшчына» ўжо задоўгата да гэтага ўрачыстага дня.

Святочныя мерапрыемствы началіся а 14-й гадзіне. На вуліцы Койданаўской (цяпер Рэвалюцыйная) у фое дома № 15 – будынку, дзе ў 1921 г. быў заснаваны Інстытут беларускай культуры, – адбылося ўрачыстае адкрыццё мемарыяльнай дошкі, прысвечанай заснавальнікам гэтай навучальнай установы. У прысутнасці творчай інтэлігенцыі, прадстаўнікоў грамадскіх арганізацый Беларусі і дыяспары, карэспандэнтаў урачыстасць пачаў акаадэмік Радзім Гарэцкі, пасля выступу ініцыятара стварэння дошкі прафесар Адам Мальдзіс. Аўтар гэтага манументальнага твора скульптар Але́сь Шатэрнік урачыста адкрыў мемарыяльную дошку і прачытаў вельмі пранікнёны верш.

А падове на шостую ў вялікай зале Дома літаратара распачалася ўрачыстасць з удзелам дэлегатаў і гасцей Першага з'езду. Як і на Першым з'ездзе беларусаў свету, гукі сурмы абвясцілі аб начатку ўрачыстага пасяджэння. У прыўзнятай атмасферы загучаў гімн Згуртавання «Бацькаўшчыны» і слынны беларускі гімн «Мы выйдзем шчыльнымі радамі». Перад прысутнымі выступілі акаадэмік Радзім Гарэцкі, старшыня Саюзу беларускіх пісьменнікаў Але́сь Пашкевіч, даследчыца Лідзія Савік, гісторык Леанід Лыч, экс-міністр замежных спраў Пётр Краўчанка, экс-міністр інфармацыі Анатоль Бутэвіч, прадстаўнікі беларускай дыяспары: з Літвы – Хведар Нюнька, з Польшчы – Яўген Вапа, з Расіі – Антон Сабалеўскі.

Падчас урачыстасці працавала вялікая выстава, прысвечаная тром з'ездам беларусаў свету, якія прыйшли за гэты час, а таксама дзейнасці «Бацькаўшчыны» за 10 мінулых гадоў.

А 19-й пачаўся святочны канцэрт. Канцэртная праграма была пабудавана на шэдэўрах беларускай музыкі ад XV да пачатку XX стагоддзяў. Трыо «Вытокі» пазнаёміла публіку з творамі Міхала Казіміра Агінскага, Міхала Клеафаса Агінскага, Міхала Ельскага, чым выклікала шчырае захапленне і авацыі. Далей на сцэне загучалі старадаўнія беларускія мужчынскія спевы ў выкананні фальклорнага гурта «Кудмень». Завяршыў канцэртную праграму гурт сярэднявечнай беларускай музыкі «Стары Ольса» з высакароднымі і рагучымі мелодыямі старадаўніх літвінаў.

Яшчэ доўга не разыходзіліся людзі. У вестыбюле спявалі «Пагоню» і іншыя патрыятычныя песні.

Урачыстасць адбылася дзякуючы сумесным арганізацыйным намаганням «Бацькаўшчыны» і Саюза беларускіх пісьменнікаў.

Інфармацыйны цэнтр МГА «ЗБС «Бацькаўшчына»

НАВІНЫ З СУПОЛАК

Вашынгтон, ЗША

Лідэры беларускай дыяспары правялі плённыя сустрэчы з амерыканскімі палітыкамі. Закраналіся пытанні аб пагрозе незалежнасці Беларусі, аб гарантывах беларускай незалежнасці, аб Акце аб дэмакратыі ў Беларусі, які будзе пастаўлены на галасаванне ў Кангрэсе. Таксама было пастаўлены пытанне аб дыскрымінацыі беларусаў у сувязі з выдачай іміграцыйных дакументаў. Прайшлі таксама сустрэчы ў Дзярждэпартаменце ЗША.

«Народная Воля», 2003, 26 чэр.

СЯБРОЎСКІЯ СКЛАДКІ

Рада ИТБК искренне благодарит всех наших друзей за сдачу взносов на деятельность нашего Товарищества. Мы напоминаем, что на 5-ом Съезде нашей организации было решено утвердить **минимальный** взнос с каждого члена ИТБК **100 рублей в год.** Безусловно, это минимум, который мы надеемся **каждый** сможет уплатить.

Кто может больше – ешё лучше.

Взносы можно сдать в нашей Сядзібе по адресу: ул. Чехова, д.2. тел. 20-11-72.

Сядзіба работает: ежедневно с 16.00 до 19.00 часов, кроме воскресенья.

Также можно осуществить перечисления на наш расчётный счёт:

Банковские реквизиты: «Востсибтрансомбанк» Р/с 40703810300001037701; ИНН 3808029567; БИК 042520849; К/с 3010181070000000849; «ИТБК им. Я. Д. Черского».

Взносы в июле 2003 года сдали: Яковенко В. К., Рудаков О. В., Кез С. В., Громыка Т. М., Мишин А. В.
Усім сябрам Вялікі Дзякую за падтрымку нашай супольнасці.

Жыве Беларускі народ! Жыве Беларусь!

Нам пішуць

Добры дзень, шаноўны Алег Васільевіч!

Мы з Вамі асабістага, пакуль што, не знаёмы. Але пачынаючы з таго дня, як нейдзе на пачатку 1997 года ў газете «Наша слова» з'явіўся артыкул пра дзейнасць вашага Таварыства, усялікія звесткі пра Беларусаў Сібіры мяне вельмі зацікаўлі. Прыемна чуць, што сібирскія Беларусы ўва многім захавалі сваю самабытнасць. У той час, як беларуская прысутнасць ува ўсім съвеце, асабліва ў РБ, знікае. Жахліва назіраць крывавымішэнне беларускіх дзяўчат з прадстаўнікамі афра-азіяцкіх наўараў, якое апошнім часам набыло на Беларусі маштабы, якіх ня ведала нават Лацінская Амерыка. Дарэчы, усё гэта адбываецца пры актыўнай падтрымцы праўрадавых колаў. На памяць прыходзіць развагі М. Ткачова і З. Пазняка, што галоўнай задачай Рады было ня сколькі заваяванье нашага тэрыторыі, як фізычнае зынішчэнне нашага народу.

І вось цяпер, калі здавалася б, усе сродкі вычарпаныя. Калі «нацыянальная інтэлігенцыя» паказала сваю поўную няздольнасць да якіх-небудзь рапушчых дзеянняў, а прадстаўнікі палітычных партыяў – сваю здольнасць прадаць родную краіну за гранты. Я лічу што неабходна прыняць неардынарныя крокі. У «Нашам Слове» за 28 жніўня 2002 г. з'явіўся артыкул Леаніда Лыча «Ратуйма беларуска – моўную менышыню!», у якім прафесар прапануе ўсім сапраўдным Беларусам аб'яўці сябе нацыянальнай меншасцю ў РБ (што фактычна і ёсьць) і карыстацца ўсімі правамі, якія маюць прадстаўнікі нацыянальных меншасцяў ува ўсім съвеце. Дарэчы, на Беларусі шмат хто падзяляе гэтую думку. Але б мне хацелася б ведаць Вашае меркаванье, як прадстаўніка нац. меншасці у РФ. Ці з'явіцца гэтакі крок сапраўднай спробай уратаванья нашага народу ад зынішчэння?

І яшчэ хачу папрасіць Вас вось аб чым: у Вашым інтервью «Нашаму слову» Вы казалі, што сярод Беларусаў Іркутччыны ёсьць баптысты. Мяне гэта асабліва зацікаўла, бо я сам ужо некалькі гадоў з'яўляюся членам Беларускай Эвангельскай Царквы (царква трymaeцца кансерватыўна – баптыскага накірунку; чытанье слова, сыпевы і малітвы адбываюцца на беларуску). Таму, калі сярод Іркуцкіх шчырых Беларусаў ёсьць мае аднаверцы, вельмі прашу дапамагчы наладзіць зь імі сувязь. Буду вельмі ўдзячны! Да пабачэння!

Пятровіч Сяргей Паўлавіч

Ад Рэдакцыі: Вялікі дзякую за добрае слова Сяргей Паўлаіч. Мы падзяляем тую думку, што на жаль у Беларусі – беларусаў не пашпартных, а сумленных і шчырых, якія карыстаюцца сваёй мовай дый ганарапца гэтым вельмі мала. І, безумоўна такім беларусам трэба аб'ядноўвацца ў адно, каб беларуская Нацыя не зынікла з мапы Свету. А вось наконт вернікаў пакуль нічога не можам патлумачыць. Тоё, што сюды ссылаті беларусаў-пратэстантаў – ведаем, аднак іх захавалі яны сваю арганізаваную суполку – такіх звестак у нас пакуль няма. Усяго Вам добра! Лістуйце.

ПОЛЬШЧА

Сталі вядомыя вынікі польскага перапісу. 50 тыс. чалавек залічылі сябе да беларускай нацыянальнасці. Болей, чым чакалася. Болей, чым украінцаў і літоўцаў у Польшчы разам узятых. Але меней, чым лічылася ў савецкі час. Нямала беларусаў, трэба думаць, знайшлося сярод найбольшай наўменшасці ў Польшчы – 775 тыс. чалавек залічылі сябе да “ніякай нацыянальнасці”. Са свечкаю беларусаў не знайдзеш цяпер у каталіцкай і яшчэ 100 гадоў таму суцэльна беларускай Сакольшчыне – асіміляваныя цалкам. Лапік беларускасці ў Польшчы спісніўся да праваслаўных паветаў. І ўсё ж 50 тыс. свядомых беларусаў – гэта сіла. Заціснутыя нефартуннымі акалічнасцямі, беларусы застаюцца супольнасцю, вернай сваёй наці. Шкодзіць толькі слабасць дзяржавы – Рэспублікі Беларусі. Бо ад каго беларусы Белацоччыны маюць найменш падтрымкі, дык гэта ад суайчыннікаў.

“Наша ніва”. 2003. 20 чэр.

Газета «Маланка» издаётся на личные средства Владимира Кузьмича Яковенко.

Редакция выражает искреннюю благодарность Вам, Владимир Кузьмич, и надеется на долгосрочное сотрудничество.

Аўтары надрукаваных матэрыялаў ажказваюць за дзялднасць фактую і іншых звестак. Пункт гледжання аўтара можа не адпавядаць меркаванню рэдакцыі. Рукапісаў рэдакцыя не рэцензуе і нават не вяртае.

Рэдакцыя: Алена Сіпакова Алег Рудакоў.	Заснавальнік: ИТБК імя Яна Чарскага.
Адрас Рэдакцыі: 664011, Расія, г. Іркуцк, вул. Чехова, д.2. Тэлефон Рэдакцыі: (3952) 20-11-72 e-mail: malanka2000@mail.ru	